

Rechtbank Assen

Zitting Meervoudige Kamer 16 mei 2012 te 10.00 uur

Zaaknummer 90511

Toelichting op verweerschrift mr. B.C. Swier

inzake

OM/Vereniging Martijn

***

Edelachtbaar college,

Inleiding

Hierbij een toelichting op het door verweerder op 10 mei jl. bij uw rechtbank ingediende verweerschrift.

Ik verzoek u het verzoek van het OM om de Vereniging verboden te verklaren af te wijzen en het OM te veroordelen in de proceskosten.

Het OM moet ex art. 2:20 BW aannemelijk maken dat de werkzaamheid van de Vereniging in strijd is met de openbare orde.

Het OM laat dit na: de onderbouwing van de vergaande stelling van het OM dat de Vereniging een ernstig gevaar oplevert voor de kinderen in Nederland is buitengewoon zwak. Het OM is wat dit betreft ook volstrekt ongeloofwaardig gelet op het kort daarvoor nog, op 18 juni 2011, ingenomen standpunt van het OM dat het verbieden van de Vereniging niet mogelijk is. Er is sinds 18 juni 2011 feitelijk niets gebeurd dat de

ommezwaai van het OM kan rechtvaardigen. Het OM doet dat ook niet in het verzoekschrift: het laat, opmerkelijk genoeg, deze rigoureuze koerswijziging geheel onbesproken. Dat wekt op zijn minst verwondering, in het bijzonder nu uit het verzoekschrift van het OM blijkt dat de verbodsactie vrijwel uitsluitend is gebaseerd op artikelen geplaatst op de website van de Vereniging. Deze website is niet veranderd sinds 18 juni 2011.

Ik zal tijdens dit pleidooi kort de geschiedenis van het onderzoek door het OM naar de Vereniging aanstippen. Vervolgens zal ik betogen dat de niet strafbare uitingen van de Vereniging en het niet strafbare gedachtegoed van de Vereniging op grond van de wet en de huidige jurisprudentie nimmer een basis kan vormen voor een vergaande inbreuk op grondrechten zoals het recht op vereniging en het recht van vrijheid van meningsuiting.

De geschiedenis van het onderzoek door het OM naar een mogelijk verbod van de Vereniging: een zwalkend OM

Het OM stelt letterlijk in het verzoekschrift dat het *gedachtegoed* van de Vereniging Martijn en de wijze waarop dit wordt geuit, als een ernstige bedreiging voor de lichamelijke en seksuele integriteit van het kind moet worden gezien (par. 2.2 en 8.2)).

Het OM baseert derhalve de verbodsactie uitsluitend op de uitingen van de Vereniging zoals deze te lezen en te zien zijn op de website van de Vereniging. Het OM verwijst in het verzoekschrift nog wel naar veroordelingen van voormalige bestuursleden maar schrijft daar bij dat dit veroordelingen betreft die telkens de voormalige bestuursleden individueel betreffen. Dat betekent volgens het OM dat deze op grond van de huidige wetgeving niet aan de Vereniging toegerekend kunnen en mogen worden (par. 8.3).

Het gaat derhalve om de website. Mede in het licht van de geschiedenis van het onderzoek naar de Vereniging door het OM is niet vol te houden dat met een verbod van de Vereniging en dus deze website een ontwrichting van onze maatschappij wordt voorkomen, want dat is wat het OM stelt.

Zoals gezegd heeft het OM op 18 juni 2011 middels een persbericht publiek gemaakt dat een verbod van de Vereniging niet mogelijk was. Dat een verbod niet mogelijk was baseerde het OM op twee onderzoeken:

- 1) van het OM zelf: in de eerste helft van 2011 waren alle toen kenbare documenten over de Vereniging opnieuw grondig geanalyseerd.
- 2) Een onderzoek van de Landsadvocaat.

Het OM bracht naar buiten dat uit het nieuwe onderzoek door het OM duidelijk was geworden dat via de site geen strafbare handelingen waren of werden gepleegd, zodat zowel een strafrechtelijke vervolging als de huidige civiele verbodenverklaring niet mogelijk waren.¹

Het OM verwees in het persbericht ook naar het advies van de Landsadvocaat. Dit onafhankelijke advies waar het OM om had verzocht, hield in dat enige voormalige bestuurders antecedenten hadden op zedengebied. Het was echter gebleken dat deze feiten geen enkele relatie hadden met de Vereniging. Nu ook de vereniging uitdrukkelijk als advies op de website had opgenomen dat leden zich aan de Nederlandse wet dienen te houden, zag de Landsadvocaat geen mogelijkheden tot een verbod van de Vereniging. Het OM nam dit advies over.

Het gefundeerde oordeel van het OM van 18 juni 2011 dat een verbod niet mogelijk was, was eigenlijk geen verrassing. Al in 2003 had toenmalig Minister van Justitie mr. Donner kenbaar gemaakt dat de Vereniging Martijn al langere in de gaten werd gehouden maar dat niet was gebleken van enig strafbaar feit of van enige strafbare uiting op de website. Dit werd nog eens bevestigd door de Minister van Justitie Opstelten in een brief van 5 september 2011 aan de Kamer. Hij schreef dat de vereniging en haar website *onder aansturing van het OM* al circa tien jaar in de gaten werd gehouden door de politie met als doel te bezien of de Vereniging zich aan de wet hield. Na hernieuwd onderzoek door het OM bleek dat een verbod niet mogelijk was. De Minister herhaalde dit standpunt nog eens op 22 november 2011 in een andere brief aan de Kamer.

---

¹ De Minister van Justitie in zijn brief aan de Tweede Kamer d.d. 5 september 2011: *“Recent is alles wat over de vereniging bekend was opnieuw tegen het licht gehouden. De op dat moment beschikbare informatie, leverde ook in onderling verband bezien, geen verdenking op terzake van door de vereniging gepleegde strafbare feiten. Het OM heeft toen onvoldoende aanknopingspunten gevonden voor een succesvol verzoek tot verbodenverklaring op grond van art. 2:20 BW”.*

En wat schetst onze verbazing: 2 dagen na deze brief komt het College PG plots met de mededeling dat het OM toch aanknopingspunten ziet voor een succesvolle verbodsactie tegen de Vereniging.

Zowel in de Kamer als in de pers reageert men verrast. Arie Slob van de CU begrijpt er niets meer van: waren 7 veroordelingen niet voldoende en 8 opeens wel? Is dat de reden voor de ommezwaai?

Ook de pers legt de vinger op de zere plek: *“Wat waren dan die nieuwe aanknopingspunten die zich na 18 juni 2011 hebben voorgedaan”*, vraagt de presentatrice Mariëlle Tweebeeke van Nieuwsuur aan de kort daarvoor nieuw aangetreden voorzitter van het College Procureurs-Generaal, mr Bolhaar.

De afbeeldingen en de artikelen op de website, antwoordt Bolhaar.

“Maar die waren op 18 juni 2011 toch ook al bekend”, reageert Mariëlle Tweebeeke.

“Voortschrijdend inzicht en de veroordeling van de toenmalig voorzitter van de Vereniging”, luidt vervolgens de reactie van Bolhaar.

Voortschrijdend inzicht lijkt mij niet het sterkste argument om een 180 graden koerswijziging mee te verantwoorden, zeker niet als het OM en Minister kort daarvoor nog zo uitvoerig hebt uitgelegd dat een verbod van de Vereniging juridisch niet mogelijk is.

Naast dit ‘voortschrijdend inzicht’ werd de veroordeling van de vorige voorzitter genoemd door het OM als motief. Echter, hoe hard is dit motief? De Minister verwoordt de mening van het OM als volgt:

Minister Opstelten²:

“De veroordeling van de voorzitter speelt daarbij een rol en is ook baanbrekend geweest bij het versnellen van de situatie”.

SGP Kamerlid Van der Staaij begrijpt dit niet. Hoe kan de veroordeling van de voorzitter baanbrekend zijn geweest terwijl een strafrechtelijke

---

² Debat, p. 36. Zie ook de Minister:, p. 29: *De recente veroordeling van de voorzitter van de vereniging voor feiten die verweven zijn met het doel en de werkzaamheid van de vereniging, was ook een belangrijk feit voor de uiteindelijke beslissing.*

vervolging volgens de Minister niet mogelijk is. Hoe hard is nou de analyse dat de strafbare feiten gepleegd door de voormalige voorzitter niet in de sfeer van de Vereniging hebben plaats gevonden, zo vraagt hij aan de Minister³.

Minister **Opstelten**:

De Minister zegt: ik heb het gecheckt en dubbel gecheckt: het is een hard gegeven dat de veroordeling niet te relateren is aan de Vereniging Martijn⁴.

Het betoog van de Minister is hier moeilijk te volgen: enerzijds is de veroordeling van de voorzitter baanbrekend geweest voor de civiele actie van het OM, maar anderzijds kent de veroordeling geen relatie met de Vereniging.

Niet alleen het OM zwakt in het beleid om de Vereniging niet en dan weer wel te willen verbieden. De Minister volgt het OM hierin op de voet. Is het uit loyaliteit met zijn zwalkende OM dat de Minister gedacht moet hebben: You never walk alone?

Uiteindelijk concludeert het OM ook dat de veroordeling van de voormalig voorzitter nooit de basis kan zijn voor een verbod. Echter welk motief heeft dan geleid tot deze procedure?

---

³ Van der Staaij (p. 36): *“De veroordeling van de voorzitter is kennelijk baanbrekend geweest om toch civielrechtelijk een stap verder te zetten. Waarom is die veroordeling niet baanbrekend geweest om ook strafrechtelijk nog een stap te zetten? Ik begrijp uit de brief dat een belangrijk oriëntatiepunt is of de strafbare gedraging in de sfeer van de rechtspersoon heeft plaatsgevonden. Kennelijk is aangenomen dat dit nu te dun is. Hoe hard is dat gegeven? Kan de minister zeggen waar dat op berust?”*

⁴ Zie ook de Minister Opstelten op. 35: *Natuurlijk is er ook gekeken of dat kan. Er wordt continu gekeken naar bestuurders en ex-bestuurders of ze zich gedragen als bestuurders van een vereniging of als individuele persoon. Dat is natuurlijk hier aan de orde. Het zijn telkens de individuele personen die strafrechtelijk vervolgd worden en een veroordeling krijgen. Dat geldt in dit geval ook voor de voorzitter, maar die is niet als orgaan, rechtspersoon gerelateerd te herkennen. Dat is hier aan de orde en dat is een juridisch feit dat in ons rechtssysteem natuurlijk leidend is. ...*

Politieke druk en maatschappelijke onrust als motief voor de civiele actie

Uit het debat over de Vereniging op 29 november blijkt dat de maatschappelijke onrust heeft geleid tot de huidige procedure, aldus letterlijk de Minister:

“gelet op het gevoel in de samenleving ... vond het College PG nu dat de weg naar het Burgerlijk Wetboek kon worden gevoerd”⁵.

De SP concludeert in dit debat dat de politieke druk als gevolg van maatschappelijke druk uiteindelijk tot dit proces heeft geleid. Het is van belang om te analyseren waar die maatschappelijke druk vandaan komt.⁶ Drie omstandigheden spelen hier een rol:

Ten eerste een persbericht van RTL4-nieuws van 21 juni 2011. Hieruit volgt dat 8 voormalige bestuursleden van de Vereniging Martijn zijn veroordeeld voor zedendelicten en dat dit dus met de Vereniging te maken heeft. Dit leidt tot Kamervragen.

Wat klopt er van dit bericht?

Niet veel. Uit een analyse van het persbericht blijkt dat een genoemd bestuurslid nooit veroordeeld blijkt te zijn (Ricardo H.). Voor twee andere bestuursleden (Jan van E. en Roelof T.) geldt dat ze 11 jaar na hun bestuurslidmaatschap zijn veroordeeld. Het is dus evident dat de Vereniging niets van doen had met de uiteindelijk door hen gepleegde feiten. Een ander bestuurslid (Piet D.) was vier jaar voordat hij in het bestuur kwam veroordeeld. Het lijkt me tamelijk vanzelfsprekend dat de vier jaar eerder gepleegde feiten de Vereniging niet kunnen worden toegerekend. Ook de oprichtend voorzitter uit 1982 is meermalen voor

⁵ De Minister, p. 33-34: *“Bij bijna elke meeting met het College van procureurs-generaal bespreken wij ook de zaak-Martijn. Dat heeft tot gevolg gehad dat het college ook diepgaand de richting heeft gezocht van het Burgerlijk Wetboek. Dat deed het college altijd al, maar ook gelet op het gevoel in de samenleving en de urgentie vond het nu dat de weg naar het Burgerlijk Wetboek kan worden gevoerd”*.

⁶ Zie onder meer Van Gesthuizen (SP), p. 44: *“De minister zegt ook, als ik hem goed begrijp, dat politieke druk er mede voor heeft gezorgd dat het OM nu deze keuze heeft gemaakt. Het is belangrijk, ook voor de voorstanders van het verbod, mensen die zich nu al daarvoor hebben uitgesproken, om hiervan nota te nemen ... De politieke druk als gevolg van de maatschappelijke druk heeft dus uiteindelijk wel zin gehad”*.

zedendelicten veroordeeld. Er kan echter geen enkele relatie worden gelegd met de Vereniging anno nu, dat wil zeggen 30 jaar later.

Ik concludeer dat de door 5 voormalig bestuursleden gepleegde strafbare feiten evident niets te maken kunnen hebben de Vereniging.

Voor de overige drie bestuursleden geldt wél dat ze tijdens hun bestuurslidmaatschap strafbare feiten hebben gepleegd. Dat is op zich buitengewoon ernstig en de Vereniging wenst dat op geen enkele manier te bagatelliseren. Sterker nog: ze hebben sinds de veroordeling van de vorige voorzitter als beleidslijn dat een bestuurslid geen antecedenten mag hebben. De Vereniging distantieert zich van seksueel misbruik.

De Vereniging stelt echter wel in navolging van en het OM en de Minister dat er geen enkele link valt te leggen tussen de door de voormelde bestuursleden gepleegde feiten en de Vereniging. Het OM toont zich hier ook magistratelijk door in het verzoekschrift expliciet aan te geven dat deze feiten niet aan de Vereniging kunnen worden toegeschreven.

Ik moet echter helaas wel vast stellen dat het Nieuwsbericht van RTL4 tot veel maatschappelijke onrust heeft gezorgd en de roep tot actie tegen de Vereniging heeft geactiveerd. Hier was de timing ook van belang: dit persbericht kwam een week voor de mededeling van het OM dat de Vereniging niet verboden kon worden. Dat persbericht leidde tot veel onbegrip.

Een tweede feit dat voor onrust heeft gezorgd, was een aangifte tegen de Vereniging uit 2010: de Vereniging zou tips hebben gegeven ten behoeve van seksueel misbruik. Het OM vervolgde echter niet omdat er geen bewijs is. Er werd vervolgens een klacht ingediend tegen het niet-vervolgen met als resultaat het arrest van het Hof Leeuwarden van 11 november 2011⁷.

Het Hof Leeuwarden maakte korte metten met de ingediende klacht. Het Hof oordeelde dat er geen enkele aanwijzing was dat de Vereniging iets te maken had met het geven van aanwijzingen in een concrete zaak. De aangifte berustte, zo bleek, op een kennelijk leugenachtige verklaring van vóór 1991 van een man die geen lid was geweest van Martijn en ook niet kon zeggen van wie, waar of wanneer hij tips had gekregen van iemand van de Vereniging Martijn. Dit oordeel was geheel in overeenstemming met het advies van het OM in deze zaak.

⁷ Hof Leeuwarden, 21-11-2011, LJN:BU4940

Ondanks dit arrest van het Hof en de ontnuchterende feiten was het kwaad al geschied: er was veel media-aandacht voor degene die aangifte had gedaan en het gevolg was dat de maatschappelijke onrust toenam en daarmee hand in hand de politieke druk om iets te doen tegen de Vereniging.

Bij herhaling wordt op grond van de voormelde aangifte door bijvoorbeeld de Kamerleden Arib (PvdA) en van Toorenburg (CDA) gezegd dat de Vereniging tips had gegeven voor het wissen van sporen van seksueel misbruik.⁸

Beide Kamerleden blijven dit herhalen tot zelfs de Minister moet ingrijpen:

Minister Opstelten⁹:

“ Ik wil er nog wel concreter op ingaan. Mevrouw Arib en mevrouw van Gesthuizen (BS: hij bedoelt van Toorenburg) hebben gesproken over de tips en tricks, gegeven door Martijn. Wij horen dat vaker. Dat berust echter op een misverstand. Ik moet dat in alle eerlijkheid zeggen. Ik geef de feiten weer. Ik heb dit bij het Openbaar Ministerie laten navragen... De politie en het Openbaar Ministerie hebben nooit dergelijke aanbevelingen of tips in enige publicatie aangetroffen of in hun checks kunnen constateren”.

Tot slot speelt de Robert M. zaak een rol. Volgens Kamerlid Arib dook in deze zaak de naam op van de Vereniging.

Ik stel vast dat er geen enkele link is vastgesteld door politie en OM tussen de Vereniging en Robert M. De mededelingen van voormeld Kamerlid voedden echter wel de onrust en er komt een handtekeningactie om de Vereniging te laten verbieden.

---

⁸ Van Toorenburg, p. 31: *In andere strafzaken geven verdachten bovendien aan dat zij hun tips en hun netwerk hebben verkregen dankzij de Vereniging Martijn.* Van Toorenburg, p. 15: *Walgen van woorden is één ding, maar hoe leg je aan ouders op de publieke tribune uit dat een verdachte in de zaak van seksueel misbruik van hun eigen kind aangeeft dat hij zijn tips heeft via de vereniging Martijn.*

Arib, p. 3: *Er worden tips gegeven aan ouders over het wissen van sporen van seksueel misbruik”* Arib: p. 32: *“Er is aangifte gedaan van het feit dat Vereniging Martijn tips gaf hoe je bepaalde sporen kunt wissen, bij Robert M. dook de naam van Vereniging Martijn op en acht van de bestuursleden zijn veroordeeld.*

⁹ Tijdens debat d.d. 29 november 2011, p. 33-34

Ik concludeer dat de maatschappelijke onrust is ontstaan op grond van een opeenstapeling van onjuiste feiten, namelijk de aanname dat de Vereniging strafbare feiten had gepleegd, het nieuwsbericht dat voormalige bestuurders van de Vereniging zedendelicten hadden gepleegd - dit bericht blijkt maar zeer ten dele juist te zijn maar bovenal blijkt dat de Vereniging hier niets mee van doen had - en ten derde de niet gebleken betrokkenheid bij de Robert M.-zaak.

Dat maatschappelijke onrust ontstaat op grond van deze drie omstandigheden, valt goed te begrijpen evenals het burgerinitiatief. Het is echter buitengewoon wrang om te moeten constateren dat de maatschappelijke onrust is gebaseerd op onwaarheden.

Hierbij is nog van belang om vast te stellen dat de maatschappelijke en politieke druk op uw rechtbank om een verbod uit te spreken buitengewoon groot is. Maatschappelijke druk: daar is een rechter aan gewend. Politieke druk daarentegen is een ander verhaal. Het is volstrekt onaanvaardbaar in het licht van de scheiding der machten dat Minister Opstelten expliciet de hoop uitspreekt dat uw rechtbank tot een verbod zal komt¹⁰. Het is al dubieus dat menig Kamerlid uw rechtbank dit aanbeveelt¹¹, maar dat de Minister zelf expliciet uw rechtbank tracht te beïnvloeden, is ongekend en niet voor herhaling vatbaar.

Overigens heb ik alle vertrouwen in uw onafhankelijkheid.

Conclusie

Ik concludeer dat de maatschappelijke en politieke druk op het OM ons hier heeft gebracht bij uw rechtbank. Deze aanleiding is ook aanzienlijk aannemelijker dan het voortschrijdende inzicht van de voorzitter PG dat de

---

¹⁰ Minister Opstelten (p. 39): Natuurlijk is met een verbod niet alles opgelost. Er zijn natuurlijk risico's aan verbonden. Dat zijn precies die risico's die de heer Dibi aangeeft. Dat moeten wij ook niet ontkennen. Als wij zeggen dat een verbod alles oplost, zouden wij simpelweg afwachten wat de rechter gaat doen. Dat is natuurlijk niet het geval. Ook al doet de rechter de uitspraak die wij in de Kamer allemaal hopen, dan nog is de problematiek helemaal niet opgelost.

¹¹ De heer **Dibi** (GroenLinks), p. 39: Mijn onderbuik zegt: sluit ze op en gooi de sleutel weg. Mijn verstand zegt: zo doen wij dat niet in Nederland. Nu is de rare situatie ontstaan dat een aanzienlijk deel van de Tweede Kamer het oordeel al heeft geveld voor de rechter: er komt een verbod.

Vereniging een ernstige bedreiging vormt voor de lichamelijke en seksuele integriteit van het kind. Het is toch volstrekt ongeloofwaardig dat men na tien jaar onderzoek naar de Vereniging op 18 juni 2011 concludeert dat de Vereniging geen bedreiging vormt voor het Nederlandse kind en 5 maanden daarna opeens wel. Voortschrijdend inzicht van de voorzitter PG Bolhaar kan geen argument zijn om deze rigoureuze ommezwaai te rechtvaardigen.

Vrijheid van Meningsuiting

Mag maatschappelijke onrust een basis zijn voor een verbodenverklaring? Kan een vereniging worden verboden uitsluitend op grond van een website waarover het OM herhaaldelijk heeft geoordeeld dat het geen strafbare uitingen of afbeeldingen bevat¹²?

Het OM heeft 28 artikelen geselecteerd uit de tienduizenden stukken die op de website staan en heeft deze getoetst aan het zogenaamde bah-criterium. De stukken van de website worden door het OM bestempeld met een hoog of laag bah-gehalte. Daar waar een artikel niet heel erg bah was, is een artikel 'onsmakelijk' of 'naar', of 'heel of minder erg'.

Het OM geeft niet aan waarom ze heeft gekozen voor deze terminologie. Wat verweerder betreft, is het gebruik hiervan veelzeggend omdat dit iets zegt over de insteek van het verzoekschrift: het gaat er niet om of het handelen van de vereniging dusdanig schadelijk is dat deze verboden moet worden, maar om de vraag of het vies - bah - is wat de vereniging doet.

Deze niet gefundeerde, subjectieve insteek, maakt dat het OM ongeloofwaardig is als het de facto stelt dat de door de Vereniging gepubliceerde artikelen met een hoog bah gehalte een ernstige bedreiging vormen voor onze kinderen.

---

¹² De Minister, p. 30: "Op de website is geen strafbaar materiaal aangetroffen. Er staan ook geen links op naar sites met strafbaar beeldmateriaal. Wat dat betreft is men heel scherpzinnig bezig. Ik heb ook een- en andermaal contact gehad met mensen van het team van het OM. Hoe verwerpelijk ik en het Openbaar Ministerie de inhoud van de site ook vinden, er is tot op heden niet gebleken dat er via de site strafbare handelingen zijn of worden gepleegd. Van uitlokking van of medeplichtigheid aan het plegen van strafbare feiten via de website of anderszins is op tot op dit moment niets gebleken".

Dit geldt te meer nu blijkt dat 70% van de door het OM aangegeven documenten dateren uit de beginjaren tachtig. Voor de goede orde: hoe kan een heel erg “bah” artikel daterend uit 1980 onze kinderen nu ernstig bedreigen? Hoe kan dat onze maatschappij nu ontwrichten, zoals het OM schrijft?

De artikelen zijn bedoeld om seksueel te prikkelen, zo stelt het OM. Het OM heeft nooit de Vereniging om opheldering gevraagd. Het antwoord was simpel geweest: de Vereniging heeft domweg alle gepubliceerde bladen met daarin alle ingezonden brieven en artikelen op de website geplaatst met als enig doel: archivering: een weergave van hoe men daar destijds over dacht.

De tijdsgeest is hierbij van groot belang. De toenmalig VVD minister Korthals Altes diende in 1986 nog een wetsvoorstel in om de leeftijdsgrens van het verbod op seksuele handelingen te verlagen van 16 naar 12 jaar. VVD Kamerlid mw. Rempt gaf op 1 april 1986 een interview aan de Vereniging waarin ze letterlijk zei dat de VVD altijd al voor het verlagen van de leeftijdsgrenzen naar 12 jaar was geweest.¹³.

De VVD stond hier niet alleen in. Ook een PvdA-kamerlid kwam op het eerste lustrum van de Vereniging in 1987 vertellen dat het strafrecht geen rol zou moeten hebben bij intieme relaties.

In 1986 werd een petitie ingediend door het COC, ondertekend door 150 vooraanstaande hoogleraren strafrecht, psychologie en geneeskunde, maar ook politici waaronder de Jonge Socialisten, de JOVD, de Jonge Democraten (de politici van nu) en niet te vergeten de afdeling Flickers en Potten van de PPR.

Allen waren ze het er op 15 januari 1987 over eens dat er gezonde seksuele relaties konden bestaan tussen volwassenen en kinderen zolang er geen sprake was van een groot machtsverschil. Interessant is dat er niet eens een minimumleeftijd wordt gesteld in deze petitie.

---

¹³ Mw Rempt: *“Wij zijn altijd voor het verlagen van die leeftijdsgrenzen geweest. Dus , er voor zorgen dat die strafbaarstelling, die gevangenisstraf verdwijnt ... Er is maatschappelijk een grote heisa geweest (BS: nav het wetsvoorstel); ik was nogal verbluft door de geweldige weerstand, die met name die leeftijd van twaalf jaar blijkt op te werpen. Wanneer die leeftijd iets wordt opgetrokken, denk ik dat de maatschappelijke weerstanden veel kleiner zullen zijn; de maatschappij is nog niet rijp voor twaalf jaar”*.

In dit tijdsgewricht moeten de artikelen uit de jaren tachtig worden geplaatst. Om daar anno 2012 uitsluitend het motief aan toe te dichten om seksueel te prikkelen, is in het licht van de tijdgeest onbegrijpelijk.

Slechts strafbare gedragingen rechtvaardigen een verbod

Wet, literatuur en jurisprudentie van het Hof Leeuwarden en de Hoge Raad maken overduidelijk dat slechts structureel gepleegde strafbare gedragingen die aan de Vereniging kunnen worden toegerekend, kunnen leiden tot een verbodenverklaring.

In de bekende Hells Angels zaken hebben Hof Leeuwarden¹⁴ en Hoge Raad¹⁵ uitgemaakt dat veroordelingen wegens het aantreffen van wapens, drugs en een hennepplantage in een clubhuis van de Hells Angels niet voldoende waren om te oordelen dat er structureel misdrijven werden gepleegd en de werkzaamheid van de vereniging dus in strijd is met de openbare orde. Er moeten structureel gepleegde strafbare feiten worden bewezen om tot een verbodenverklaring te komen. De wetgever noemde destijds als voorbeelden ongerechtvaardigde aantasting van de vrijheid van anderen, gebruik van geweld of bedreiging ervan, rassendiscriminatie, frauderen of haat zaaien.

Prof. Van der Ploeg in het Nederland Juristen Blad april 2012: *“uit deze voorbeelden valt af te leiden dat het moet gaan om crimineel gedrag dat gericht is op medeburgers of op het openbaar gezag”*.

Hij schrijft verder:

“In de literatuur en rechtspraak is de omschrijving van de ernst van de misdraging (onderstreping BS) die de minister gaf hergeformuleerd, in die zin dat het moet gaan om gedrag dat een aantasting van de beginselen van onze rechtsorde vormt dat op een zodanige schaal plaatsvindt dat deze de maatschappij ontwricht”.

Neem dan in dit kader (een deel van) het volgende gedicht:

Ik zou maar wat graag

In een bootje met je varen

---

¹⁴ Hof Leeuwarden 12 december 2007, LJN:BB9782

¹⁵ HR 26 juni 2009, NJ 2009, annotatie Prof. mr. P. van Schilfgaarde.

*Je minnen
Je kussen
Je lichaam tegen mij
Ik streel in mijn dromen
Overal waar ik wil komen
En jij vindt het fijn
Gedachten zijn vrij
Het is een cliché
Maar wat ik net schreef
Is slechts een kans op honderd
Realiteit
We leven in een wereld
Waar zo'n dingen niet kunnen
Maar gelukkig
Wat een bof
Dromen is tof
En t kan geen kwaad.*

Voor zover het wat knullige gedicht, in 1998 ingezonden door een lezer en geplaatst in het OK Magazine van de Vereniging.

Een gedicht met een hoog bah gehalte volgens het OM: de liefde voor kleine jongetjes wordt hier verheerlijkt. Niet dat er een minderjarig jongetje wordt genoemd maar de context van plaatsing in het blad van de Vereniging is voor het OM voldoende.

Dit is onder andere wat het OM wil verbieden. Dit 13 jaar geleden op de website van de Vereniging geplaatste gedicht levert anno 2012 kennelijk een ernstige bedreiging op voor de Nederlandse kinderen. De Vereniging

moet dus worden verboden om zo een ontwrichting van onze maatschappij te voorkomen, zo schrijft het OM letterlijk.

Voor de goede orde: er staan artikelen op de website met een aanzienlijk meer expliciete seksuele tekst over minderjarigen dan dit gedicht, het gaat dan overwegend om artikelen in het Verenigingsblad uit de begin jaren tachtig. Het is begrijpelijk dat er mensen zijn bij wie een gevoel van weerstand of zelfs walging opkomt die deze ingezonden brieven etc. lezen. Overigens heeft het OM nagelaten om te analyseren of er, naast de politie, überhaupt nog andere mensen zijn die artikelen uit dit archief op de website wel eens lezen.

Maar is dat voldoende om een vereniging te verbieden? En zo ja: wie bepaalt dan wat walgelijk is en wat verboden moet worden. Ik heb in mijn verweerschrift stukken geciteerd van Nabokov, Rudy van Dantzig, Ted van Lieshout, Hans van Maanen etc. maar ook Ovidius had gekund die gaan over seks met minderjarigen en die inhoudelijk aanzienlijk seksueler van aard zijn dan menig artikel op de website. Is er ooit een stem opgegaan om dit te verbieden?

Nee, want dit valt evident onder het recht van vrijheid van meningsuiting. Dat roept de vraag op waarom de Vereniging dit dan niet mag publiceren.

Juridisch moeten we vaststellen dat het grondrecht van vrijheid van meningsuiting één van de essentiële fundamenten van een democratische samenleving vormt. Deze is zo sterk verankerd in het EVRM en de Grondwet dat een inperking daarvan slechts in uitzonderlijke gevallen denkbaar is. Het EHRM oordeelde daar over dat *in het kader van de vrijheid van meningsuiting zelfs uitlatingen die kwetsen, choqueren en verontrusten (offend, shock or disturb) toelaatbaar zijn.*¹⁶

---

¹⁶ Zie hiertoe de Grote Kamer van het EHRM in Refah partij vs Turkije waarin overwogen werd : **“The Court considers that there can be no democracy without pluralism. It is for that reason that freedom of expression as enshrined in Article 10 is applicable, subject to paragraph 2, not only to “information” or “ideas” that are favourably received or regarded as inoffensive or as a matter of indifference, but also to those that offend, shock or disturb (.). Inasmuch as their activities form part of a collective exercise of the freedom of expression, political parties are also entitled to seek the protection of Article 10 of the Convention (.).”** EHRM 13 februari 2003, Applicaties nos. 41340/98, 41342/98, 41343/98 and 41344/98, par 89 e. v. Zie voor instemmend commentaar EHRC 2003, 28 met noot van H. Janssen.

Voor zover dus de artikelen op de website van de Vereniging door een groot deel van de Nederlandse bevolking en/of de Tweede Kamer als schokkend en walgelijk worden ervaren, levert dit nog geen rechtvaardiging op van de beperking van de vrijheid van meningsuiting.

Men heeft ook geen glazen bol nodig om te kunnen voorspellen dat een verbod op de Vereniging op grond van de website door het Hof van de Rechten van de Mens niet in stand zal worden gelaten wegens strijd met het EVRM:

Zie ook het EHRM in de zaak Solokowski vs Polen uit 2005 waarin het Hof benadrukt dat er weinig ruimte is voor beperkingen van het recht van vrijheid van meningsuiting¹⁷. Een beperking is slechts toelaatbaar als er sprake is van een dringende sociale noodzaak, het middel proportioneel is met betrekking tot het beoogde doel en de redenen hiervoor gegeven door de nationale autoriteiten om de beperking te rechtvaardigen relevant en voldoende zijn.

Het is mijn bescheiden mening dat aan het verzoek van het OM niet voldoet aan deze hoge eisen.

Tot slot nog:

Het valt ook onder het recht van vrijheid van meningsuiting om deel te nemen aan het debat over seksueel misbruik. Voor een groot deel zit er ook geen verschil tussen de mening van de Vereniging en het OM . Het OM schrijft (par. 9.1) dat binnen de wetenschap en ook daarbuiten algemeen

---

¹⁷ EHRM, 29 maart 2005, applicatienummer 75955/01, par 41 e. v. *“According to the Court's well-established case-law, there is little scope under Article 10 § 2 of the Convention for restrictions ... on debate of questions of public interest (.). Freedom of expression constitutes one of the essential foundations of a democratic society and one of the basic conditions for its progress and each individual's self-fulfilment. Subject to paragraph 2 of Article 10, it is applicable not only to “information” or “ideas” that are favourably received or regarded as inoffensive or as a matter of indifference, but also to those that offend, shock or disturb. Such are the demands of pluralism, tolerance and broadmindedness, without which there is no “democratic society” (.). This freedom is subject to the exceptions set out in Article 10 § 2, which must, however, be construed strictly. The need for any restrictions must be established convincingly. The test of “necessity in a democratic society” requires the Court to determine whether the “interference” complained of corresponded to a “pressing social need”, whether it was proportionate to the legitimate aim pursued and whether the reasons given by the national authorities to justify it are relevant and sufficient (.).*

wordt aangenomen dat kinderen schade *kunnen* oplopen door seksueel contact met een volwassene. De Vereniging onderschrijft dit standpunt in zijn geheel: seksueel contact tussen een volwassene en een kind *kan* schade opleveren. In zoverre dient het WODC rapport ook geen doel in deze zaak: de Vereniging is expliciet tegen seksueel misbruik. De discussie gaat over de vraag vanaf welke leeftijd minderjarigen in staat zijn om een keuze te maken met wie zij een relatie aangaan. Hoe jonger ze zijn, hoe minder goed ze dat kunnen, aldus de Vereniging. Welke leeftijd dat zou moeten zijn: daar wil de Vereniging over kunnen debatteren. Die leeftijdsgrens moet zeker 12 jaar zijn. Welke grens precies? Daarover moet discussie mogelijk zijn. Het innemen van een ander standpunt in deze kan niet leiden tot een inbreuk op het grondrecht van vrijheid van meningsuiting.

Eindconclusie

De hoogleraar privaatrecht, prof. Van Schilfgaarde zei bij het Hells Angels arrest van de Hoge Raad het volgende¹⁸:

“Verbodenverklaring van rechtspersonen heeft weinig met privaatrecht, daarentegen alles met politiek van doen. De rechter in deze (heikele) politiek een taak geven, kan alleen wanneer de grenzen van zijn bevoegdheid nauw worden getrokken”.

De wettelijke grens laat in casu geen verbod toe van de Vereniging. We moeten op grond van het Kamerdebat van 29 november 2011 over een mogelijk verbod van de Vereniging vaststellen dat er een Kamer meerderheid lijkt te zijn die voor een verbod is van een vereniging wier standpunten als walgelijk worden ervaren.¹⁹

Een dergelijk wetsvoorstel wordt ook al voorbereid door de CDA en Christen Unie²⁰. Tot dat moment kan het publiceren van gedachten door de

---

¹⁸ HR 26 juni 2009, NJ 2009, annotatie Prof. mr. P. van Schilfgaarde.

¹⁹ Van Gesthuizen (SP), p. 44 Kamerdebat: *“Het lijkt erop dat er in de Kamer toch een meerderheid is die meent dat walgen van bepaalde standpunten van een vereniging voldoende zou moeten zijn om die vereniging te verbieden. De minister heeft heel duidelijk gemaakt dat wij ons bij de feiten dienen te houden. Dat levert hem in dit moeilijke debat een compliment van mij op”.*

²⁰ De Minister, p. 30: *“Ik kom straks natuurlijk ook op het initiatiefwetsvoorstel. Ik heb kennis genomen van de voornemens van de fracties van het CDA en de*

Vereniging – hoeveel weerstand deze ook opwekken – nimmer tot een verbod leiden.

Het door mij voorgehouden gedicht bevatte de regel:

Gedachten zijn vrij

Tot het moment dat de wetgever anders zou beslissen, blijft dit zo, hoe seksueel prikkelend die gedachten volgens het OM ook mogen zijn.

ChristenUnie om de wet zodanig te wijzigen dat een rechtspersoon zou kunnen worden verboden als een leidinggevende of bestuurder is veroordeeld voor een strafbaar feit".